

«ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΜΑΔΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΟΗΕ»

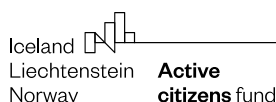

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Η ποιοτική εκπαίδευση και ο ΣΒΑ 4

Κείμενο Στρατηγικής
Αθήνα, Ιούνιος 2023

Φαίη Ορφανίδου και
Αστέρης Χουλιάρas

Διαχειριστής Επιχορήγησης:

Φορέας Υλοποίησης:

Εταίρος:

Περιεχόμενα

1. Περίληψη	2
2. Ομάδα εργασίας: Μέλη και στοχοθεσία	3
3. Πως συνδέεται το θέμα με τους Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη	4
4. Η κατάσταση στην Ελλάδα.....	4
5. Αποτίμηση μέτρων πολιτικής και προτάσεις για το θέμα.....	5
6. Ο ρόλος των οργανώσεων της Κοινωνίας Πολιτών	6
7. Γιατί έχει σημασία η δικτύωση των οργανώσεων στο συγκεκριμένο θέμα.....	7
8. Τι επαφές χρειάζονται με διαμορφωτές πολιτικής.....	7
9. Σχέδιο δράσης.....	7

Το έργο “**Δημιουργία Δικτύου Οργανώσεων και Ομάδων της Κοινωνίας Πολιτών στο Πλαίσιο των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ**” υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το **Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)** και εταίρο το **Ισλανδικό Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – Icelandic Human Rights Center (ICEHR)**.

Το πρόγραμμα Active citizens fund, ύψους € 13,5 εκ., χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και είναι μέρος του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2014 – 2021, γνωστού ως EEA Grants. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών και στην ανάδειξη του ρόλου της στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τη διαχείριση της επιχορήγησης του προγράμματος Active citizens fund για την Ελλάδα έχουν αναλάβει από κοινού το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το SolidarityNow. Διαβάστε περισσότερα εδώ: www.activecitizensfund.gr

Διαβάστε περισσότερα εδώ: www.activecitizensfund.gr

1. Περίληψη

Το παρόν κείμενο είναι το αποτέλεσμα ομάδας εργασίας η οποία δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου του ΕΛΙΑΜΕΠ «**Δημιουργία Δικτύου Οργανώσεων και Ομάδων της Κοινωνίας Πολιτών στο Πλαίσιο των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)**». Μέλη της ομάδας ήταν εκπρόσωποι οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών (στο εξής ΚτΠ) - δείτε στη συνέχεια αναλυτική λίστα.

Η ομάδα επέλεξε να εστιάσει στο θέμα των δεξιοτήτων. Πρόκειται για θέμα που αφορά άμεσα την ΚτΠ, συνδέεται με τη βιώσιμη ανάπτυξη γενικά ενώ πιο άμεσα είναι η σύνδεση με το στόχο 4.

Ο Στόχος 4 αφορά την ποιοτική εκπαίδευση. Ιδιαίτερα ο υποστόχος 4.4 επιδιώκει, έως το 2030, την ουσιαστική αύξηση του αριθμού των νέων και των ενηλίκων οι οποίοι έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, για απασχόληση, αξιοπρεπή εργασία και επιχειρηματικότητα.

Τα κεντρικά ερωτήματα που τέθηκαν στη διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Ομάδας Εργασίας Prosperity ήταν ποιες είναι οι πολύ μεγάλες προκλήσεις που θέτει η έλλειψη δεξιοτήτων στην Ελλάδα και το τι μπορεί να γίνει για να καλυφθεί η σημαντική υστέρηση σε σχέση με άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Κυρίως εξετάστηκε ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος της κοινωνίας πολιτών στο θέμα αυτό και πώς μπορεί να ενισχυθεί. Στο παρόν κείμενο θα βρείτε την ανάλυση και κριτική αποτίμηση αυτών των ζητημάτων μαζί με μερικές προτάσεις πολιτικής.

Το τελικό κείμενο το οποίο περιλαμβάνει τις απόψεις των μελών της ομάδας εργασίας επεξεργάστηκαν η κα Φαίη Ορφανίδου με την καθοδήγηση του καθηγητή Αστέρη Χουλιάρρα, εκ μέρους της ομάδας του ΕΛΙΑΜΕΠ.

2. Ομάδα εργασίας: Μέλη και στοχοθεσία

A. A.	Εκπρόσωπος	Φορέας
1	Φαίη Ορφανίδου	Καθετή
2	Στέλλα Ψαρρού; Ιωάννης Σκλάβος	Socialinnov
3	Αρήτη Πανδή	Σ.Ο.Φ.Ψ.Υ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ &ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
4	Σαμπιχά Σουλεϊμάν	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΡΟΜΑ ΔΡΟΣΕΡΟΥ ΞΑΝΘΗΣ "Η ΕΛΠΙΔΑ"
5	Κωνσταντίνος Φεζούδης; Ιωάννα Δουκάκη; Άννα Μαρίντσιου	Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Ο.ΔΙ.Κ.)
6	Αποστόλης Γείτονας; Βασίλειος Καλαμπόκης; Νικόλαος Δημητριάδης	ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΡΙΩΝ ΤΡΙΤΩΝ Α.Μ.Κ.Ε.
7	Βάσια Κουρεμένου	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
8	Εμμανουέλα Καποκάκη	Εικαστικό Θέατρο Κούκλας "Πράσσειν Άλογα"
9	Κωνσταντίνος Κουτσογιάννης	Δίκτυο ΠΡΑΞΗ
10	Μαρία Πετροπούλου	The People's Trust
11	Νικολέτα Ρεκατσίνα	Openous
12	Chelsea Lazaridou	50 plus Hellas
13	Αλεξάνδρα Κωνσταντοπούλου; Ειρήνη Καργιολάκη	AiCAN Social Enterprise
14	Desy Karapchanska	Atraktos
15	Αλεξάνδρα Καραπιδάκη	Bizrupt
16	Δημήτριος Μπίθας; Ιωάννα Ρούσου	GROWTH HUB
17	Gabriela Telekfalvi	KINITRO

Η ομάδα εργασίας που εκπόνησε το παρόν κείμενο στρατηγικής, δημιουργήθηκε στην τρίτη φάση του έργου «**Δημιουργία Δικτύου Οργανώσεων και Ομάδων της Κοινωνίας Πολιτών στο Πλαίσιο των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)**». Στόχος του εν λόγω έργου είναι να ενισχύσει τη δικτύωση και τη συνεργασία μεταξύ οργανώσεων της ΚτΠ και κρατικών φορέων για την αποτελεσματική **ενεργοποίηση και εργαλειοποίηση** των ΣΒΑ στη χώρα μας, δηλαδή:

Α) να αναπτύσσονται δίκτυα οργανώσεων και άτυπων ομάδων της ΚτΠ για την προώθηση κοινών στόχων

Β) να διαμορφώνεται απόκριση και ανατροφοδότηση εκ μέρους της ΚτΠ προς τα Εθνικά Σχέδια Δράσης και προς σχετικές νομοθετικές πρωτοβουλίες για την επίτευξη των ΣΒΑ, μέσα από ουσιαστική διαβούλευση της Πολιτείας με την ΚτΠ και

Γ) η ΚτΠ να παρακολουθεί / ελέγχει την υλοποίηση των Σχεδίων και των πρωτοβουλιών και να συμβάλει στην υλοποίηση με τις δικές της παρεμβάσεις.

Στο πλαίσιο του έργου προβλεπόταν η δημιουργία 5 ομάδων εργασίας κάθε μία εκ των οποίων επέλεξε κάποιο θέμα σχετικό με τους 17 ΣΒΑ και ετοίμασε ένα αντίστοιχο κείμενο στρατηγικής. Οι παραπάνω συμμετέχοντες εστίασαν στο ζήτημα της έλλειψης δεξιοτήτων η οποία συνδέεται με το Στόχο 4 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η διαβούλευση με τα μέλη της Ομάδας Prosperity πραγματοποιήθηκε σε 3 δίωρες συναντήσεις των μελών της ομάδας καθώς και μέσω ανταλλαγής ηλεκτρονικών μηνυμάτων μεταξύ των μελών της.

Στην πρώτη συνάντηση έγινε μια εισαγωγή στο θέμα της υστέρησης της τυπικής εκπαίδευσης στην καλλιέργεια δεξιοτήτων εν γένει και της σύνδεσής του με τη βιώσιμη ανάπτυξη με ιδιαίτερη έμφαση στην κατάσταση στην Ελλάδα.

Στη δεύτερη συνάντηση συζητήθηκε το ζήτημα της ευαισθητοποίησης των διαμορφωτών πολιτικής και της κοινής γνώμης σχετικά με τις δεξιότητες και ο σχετικός ρόλος της Κοινωνίας Πολιτών.

Στην τρίτη συνάντηση συζητήθηκε το κείμενο που προέκυψε από τις 2 συναντήσεις και την ενδιάμεση ανταλλαγή μηνυμάτων.

3. Πως συνδέεται το θέμα με τους ΣΒΑ

Ο Στόχος 4 των Στόχων της Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ αφορά την εξασφάλιση ποιοτικής εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και προώθηση ευκαιριών δια βίου μάθησης για όλους. Ιδιαίτερα ο υποστόχος 4.4 επιδιώκει έως το 2030 την ουσιαστική αύξηση του αριθμού των νέων και των ενηλίκων οι οποίοι έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων για απασχόληση, αξιοπρεπή εργασία και επιχειρηματικότητα. Αλλά και ο υποστόχος τονίζει ότι έως το 2030 πρέπει να διασφαλιστεί ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν τη γνώση και θα καλλιεργήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσω, μεταξύ άλλων, της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον

βιώσιμο τρόπο ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, της προαγωγής της κουλτούρας της ειρήνης και της μη-βίας, της ταυτότητας του παγκόσμιου πολίτη, καθώς και μέσω της αναγνώρισης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη.

4. Η κατάσταση στην Ελλάδα

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η Ελλάδα υστερεί στον τομέα των δεξιοτήτων. Ένα καλό παράδειγμα είναι οι ψηφιακές δεξιότητες. Σύμφωνα με τον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) 2022 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από το μέσο όρο της ΕΕ στο ποσοστό του πληθυσμού με βασικές ψηφιακές δεξιότητες. Και σύμφωνα με έρευνα του ΟΟΣΑ για τις δεξιότητες των ενηλίκων (2016) το ποσοστό των ενηλίκων στην Ελλάδα που επιτυγχάνουν τα υψηλότερα επίπεδα επάρκειας στην ικανότητα ανάγνωσης και γραφής και τις βασικές γνώσεις αριθμητικής είναι σημαντικά μικρότερο από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, ενώ το ποσοστό των ενηλίκων με ανεπαρκείς δεξιότητες στην ικανότητα ανάγνωσης και γραφής και την αριθμητική είναι πολύ μεγαλύτερο από τον μέσο όρο (OECD Survey of Adult Skills (PIAAC) Results: Greece - Country Note). Τα μέτρα που λαμβάνουν οι δημόσιοι φορείς στην Ελλάδα για την υποστήριξη της ανάπτυξης δεξιοτήτων συχνά είναι ανεπαρκή, δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των πολιτών και αρκετά από αυτά βασίζονται σε αναχρονιστικές μεθόδους. Η εισαγωγή των δεξιοτήτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση είναι ένα θετικό βήμα, ωστόσο η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών είναι ανεπαρκής, ενώ δεν τους δίνονται τα μέσα και τα κίνητρα για να βελτιωθούν. Ακόμα και σε ιδιωτικά σχολεία, που θα μπορούσε να περιμένει κανείς καλύτερες επιδόσεις από τους εκπαιδευτικούς, διαπιστώνονται σημαντικές ελλείψεις. Τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν μέσον απόκτησης τέτοιων δεξιοτήτων από μια ευρύτερη βάση ανθρώπων, ωστόσο η αυστηροποίηση της νομοθεσίας ως προς τη λειτουργία τους (επί της ουσίας κατάργηση των δύο επιπέδων ΚΕΔΙΒΙΜ) καθιστά τη λειτουργία τους δυσβάσταχτη και την ίδρυση νέων σχεδόν απαγορευτική. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν περισσότερες επενδύσεις σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπράξεις με επιχειρήσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα μεταξύ τους για την ανάπτυξη διαδικτυακών πόρων και πλατφορμών. Αυτές οι συμπράξεις όμως και οι επενδύσεις πρέπει να γίνονται με την αποφυγή στερεοτύπων και στρεβλών κομματικών και πολιτικών σκέψεων.

- Ο κεντρικός τρόπος διοίκησης (κεντρική δομή διακυβέρνησης) δεν αφήνει πολλά περιθώρια σε περιφέρειες και δήμους να πάρουν ξεχωριστά/εξειδικευμένα μέτρα.
- Συνολικά, είναι σημαντικό για τους δημόσιους φορείς να αξιολογούν και να βελτιώνουν συνεχώς τις προσεγγίσεις τους για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τα άτομα και οι κοινότητες έχουν πρόσβαση στις δεξιότητες που χρειάζονται για να επιτύχουν στην μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

5. Αποτίμηση μέτρων πολιτικής και προτάσεις για το θέμα

Το 2023 έχει ανακηρυχθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως το «Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων». Το σύγχρονο περιβάλλον μεταβάλλεται ταχύτατα και ως εκ τούτου οι ακόλουθες δεξιότητες θεωρούνται απαραίτητες:

- Ψηφιακός αλφαριθμητισμός: Επάρκεια στη χρήση της τεχνολογίας και των ψηφιακών συσκευών, όπως οι υπολογιστές, τα smartphones και το διαδίκτυο, χρήση προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου και λογιστικών φύλλων, έρευνας στο διαδίκτυο, αξιολόγησης πηγών.
- Επικοινωνιακές δεξιότητες: Ικανότητα αποτελεσματικής επικοινωνίας σε διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών, προφορικών και οπτικών, καθώς και διαπροσωπικές δεξιότητες, όπως δίνουμε και παίρνουμε ανατροφοδότηση και δεξιότητες συνεργασίας.
- Κριτική σκέψη και επίλυση προβλημάτων: Ικανότητα ανάλυσης και αξιολόγησης πληροφοριών, εντοπισμού προβλημάτων και ανάπτυξης δημιουργικών λύσεων.
- Συναισθηματική νοημοσύνη: Ικανότητα κατανόησης και διαχείρισης των συναισθημάτων του καθενός και των άλλων, όπως διαχείρισης χρόνου, άγχους, αλλαγών, νοοτροπία εστιασμένη στη λύση, προσαρμοστικότητα και ευελιξία στις αλλαγές σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, πολιτισμική και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και ενσυναίσθηση.
- Δια βίου μάθηση: Ικανότητα συνεχούς απόκτησης νέων γνώσεων και δεξιοτήτων, ώστε να συμβαδίζει με τις αλλαγές στον εργασιακό χώρο.

6. Ο ρόλος των οργανώσεων της Κοινωνίας Πολιτών

Οι Οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚΠ) μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων με τους ακόλουθους τρόπους:

- Παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εργαστηρίων: Οι Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών έχουν χρόνια πείρα στην εκπαίδευση δεξιοτήτων και στη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Θα πρέπει να τους δοθεί η δυνατότητα να συμμετέχουν πιο ενεργά στην εκπαίδευση ενηλίκων, με θεσμικό τρόπο, όπως η δυνατότητα δημιουργίας ΚΕΔΙΒΙΜ. Οι ΟΚΠ μπορούν να προσφέρουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε διάφορους τομείς, όπως οι ψηφιακές δεξιότητες, η επιχειρηματικότητα και ο χρηματοοικονομικός αλφαριθμητισμός, ανάλογα με την εξειδίκευση και εμπειρία της καθεμίας, για να βοηθήσουν τα άτομα να αναπτύξουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να επιτύχουν στην αγορά εργασίας.
- Αύξηση της ευαισθητοποίησης και προώθηση βέλτιστων πρακτικών: Οι ΟΚΠ μπορούν να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της ανάπτυξης δεξιοτήτων και να μοιραστούν βέλτιστες πρακτικές και ιστορίες επιτυχίας για να ενθαρρύνουν τους άλλους να επενδύσουν στις δικές τους δεξιότητες.
- Διευκόλυνση συμπράξεων και συνεργασιών με δημόσιους φορείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα: Οι ΟΚΠ μπορούν να διευκολύνουν τις συμπράξεις και τις συνεργασίες μεταξύ

δημόσιων φορέων, επιχειρήσεων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και άλλων ενδιαφερομένων, ώστε να διασφαλίσουν ότι οι πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- Υποστήριξη πολιτικών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων: Οι ΟΚΠ μπορούν να υποστηρίξουν πολιτικές που υποστηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων, όπως επενδύσεις σε προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπράξεις με επιχειρήσεις και εκπαιδευτικά ιδρύματα και την ενσωμάτωση ψηφιακών δεξιοτήτων στην εκπαίδευση.
- Παροχή υποστήριξης σε υποεκπροσωπούμενες ομάδες και ενθάρρυνση της ποικιλομορφίας και της συμμετοχικότητας: Οι ΟΚΠ μπορούν να παρέχουν στοχευμένη υποστήριξη σε περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο και κουλτούρα, για να τα βοηθήσουν να αποκτήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για να συμμετάσχουν στην αγορά εργασίας, καθώς και να δημιουργήσουν περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς, που υποστηρίζουν την ανάπτυξη και την πρόοδο όλων των ατόμων.

7. Γιατί έχει σημασία η δικτύωση των οργανώσεων στο συγκεκριμένο θέμα

Η δικτύωση μπορεί να διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των ΟΚΠ, συμβάλλοντας στη διασφάλιση ότι οι πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη δεξιοτήτων είναι αποτελεσματικές και αποδοτικές. Η δικτύωση μπορεί να προωθήσει τη συνεργασία και τη συνεννόηση μεταξύ οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οδηγώντας σε αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση των πόρων και μεγαλύτερο αντίκτυπο στις προσπάθειες ανάπτυξης δεξιοτήτων. Οι ΟΚΠ μπορούν να μοιράζονται πόρους, όπως προγράμματα κατάρτισης, εκπαιδευτικό υλικό και βέλτιστες πρακτικές, για να παρέχουν πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική υποστήριξη σε άτομα που επιδιώκουν να αποκτήσουν νέες δεξιότητες. Με τη συνεργασία τους οι ΟΚΠ μπορούν να συγκεντρώσουν πόρους και τεχνογνωσία για να επιτύχουν μεγαλύτερο αντίκτυπο και να προσεγγίσουν περισσότερα άτομα με τα προγράμματα και τις πρωτοβουλίες τους. Η δικτύωση μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της προβολής και του αντίκτυπου των προσπαθειών των ΟΚΠ, οδηγώντας σε μεγαλύτερη υποστήριξη πολιτικών και πρωτοβουλιών που υποστηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Με τη συνεργασία τους, οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να αυξήσουν την προβολή τους και τις προσπάθειες συνηγορίας για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της ανάπτυξης δεξιοτήτων και να εξασφαλίσουν μεγαλύτερες επενδύσεις και υποστήριξη από την κυβέρνηση, τις επιχειρήσεις και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

8. Τι επαφές χρειάζονται με διαμορφωτές πολιτικής

Θα ήταν πολύ χρήσιμες συναντήσεις με την Υπουργό Παιδείας, τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και τον Υπουργό Υγείας. Αυτοί οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν σημαντικές αλλαγές και να προωθήσουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω των πολιτικών και των πρωτοβουλιών τους, και η συνεργασία μαζί τους για να συζητηθεί αυτό το θέμα μπορεί να οδηγήσει σε μια πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική προσέγγιση για την υποστήριξη των ατόμων στην απόκτηση των δεξιοτήτων που χρειάζονται για να επιτύχουν στη

ζωή τους και να εξασφαλίσουν την ευημερία τους (πνευματική, ψυχική και σωματική). Επίσης, με την UNESCO, με εκπροσώπους του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, καθώς και με τον ΣΕΒ και άλλα μη κερδοσκοπικά σωματεία στον κλάδο της οικονομίας.

9. Σχέδιο δράσης

Θα ήταν πολύ χρήσιμες συναντήσεις με την Υπουργό Παιδείας, τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και τον Υπουργό Υγείας. Αυτοί οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν σημαντικές αλλαγές και να προωθήσουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω των πολιτικών και των πρωτοβουλιών τους, και η συνεργασία μαζί τους για να συζητηθεί αυτό το θέμα μπορεί να οδηγήσει σε μια πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική προσέγγιση για την υποστήριξη των ατόμων στην απόκτηση των δεξιοτήτων που χρειάζονται για να επιτύχουν στη ζωή τους και να εξασφαλίσουν την ευημερία τους (πνευματική, ψυχική και σωματική). Επίσης, με την UNESCO, με εκπροσώπους του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, καθώς και με τον ΣΕΒ και άλλα μη κερδοσκοπικά σωματεία στον κλάδο της οικονομίας.